
MMS-ში წვდომის უსაფრთხოების
კონტროლი

14 March 2022

ონისე ჭიჭინაძე

- ბაზრის მონაწილეებთან მაქსიმალური კომუნიკაციის ფარგლებში, საბალანსო ბაზრის ოპერატორის მეილიდან - infoBM@gse.com.ge ხდება ყოველკვირეულ რეჟიმში საინფორმაციო მეილების გაგზავნა.

საინფორმაციო მეილი ეგზავნებათ:

- ყველა MMS პლატფორმაზე რეგისტრირებულ მომხმარებელს მათ მიერ მითითებულ მეილზე
- პიროვნებები რომლებიც არ არიან რეგისტრირებული MMS პლატფორმაზე, მაგრამ გამოხატეს ინტერესი მიმდინარე სიახლეებთან დაკავშირებით და მათი პირადი მეილი გამოგვიგზავნეს საინფორმაციო მეილთა ბაზაში რეგისტრაციისთვის.

უწყვეტი სიმულაციის პროცესი

- ორგანიზებული ენერგეტიკული ბაზრები სატესტო რეჟიმში მუშაობს 2021 წლის 18 ოქტომბრიდან
- იმისათვის რომ სიმულაციის პროცესი წარმატულიყო მაქსიმალურად რეალურ რეჟიმში მომხმდარიყო ყველა გამოვლენილი ხარვეზის იდენტიფიცირება, 2021 წლის 14 დეკემბრიდან ბაზრის მონაწილეებს შევთავაზეთ მუდმივ რეჟიმში ეკონტროლებინათ მძს- პლატფორმაზე ასახული აღრიცხვის მონაცემები, და პლატფორმაზე ხელმისაწვდომი ყველა ველში ასახული მონაცემი.

- პროცესის სწორი და ამავდროულად მაქსიმალურად რეალურთან მიახლოებული რეჟიმში წარმართვა გულისხმობს კომუნიკაციის უკუკავშირის არსებობას ბაზრის მონაწილის მხრიდან.

- რა შემთხვევაში უნდა მოგვმართოთ?
- კითხვების შემთხვევაში,
- ნებისმიერი არაზუსტი მონაცემის დაფიქსირების,
- მონაცემების საერთოდ არარსებობისას,
- MMS-პლატფორმაზე თქვენი მხრიდან წვდომის შეფერხების (მათ შორის, პაროლის დავიწყების ან კომუნიკაციის წუნის გამო) შემთხვევებში.

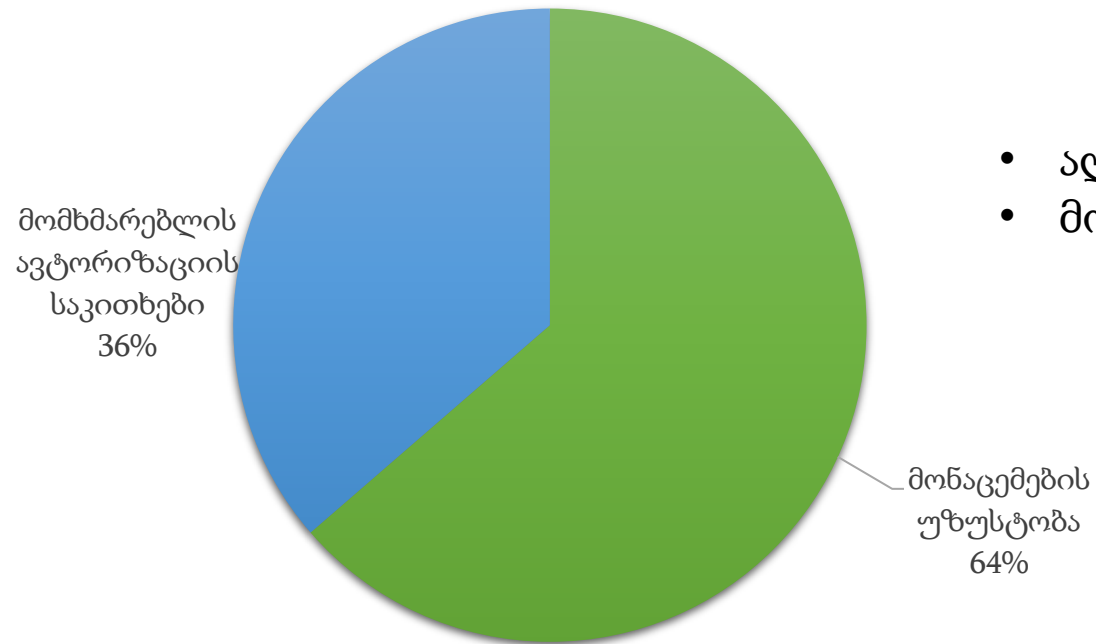
მოგვწერეთ ან დაგვიკავშირდით ვითარების აღწერით
საკონტაქტო არხების საშუალებით:

- ელფოსტა infoBM@gse.com.ge ,
- მეილში მითითებულ საკონტაქტო ნომრებზე.

ბაზრის მონაწილის მაქსიმალური ჩართულობა პროცესში

- MMS-პლატფორმაში შესაძლებლობა გაქვთ დამოუკიდებლად, თქვენი მომხმარებლით, ნებისმიერ დროს შეამოწმოთ აღრიცხვის ყოველდღიური ოპერატიული საათური მონაცემები.
- ელექტროენერჯის აღრიცხვის ოპერატიული მონაცემები საანგარიშო თვის დასრულებამდე და შეჯამებამდე არის პირველადი დაუზუსტებელი ინფორმაციის წყარო, რომელიც ზოგიერთ შემთხვევაში შესაძლოა არ ემთხვეოდეს თქვენს აღრიცხვის პერიმეტრში შემავალი მრიცხველის ზუსტ საათურ ჩვენებას.

უწყვეტი სიმულაციის პირობებში გამოვლენილი ხარვეზების კატეგორიზება:

- აღრიცხვის მონაცემების უზუსტობა
- მომხმარებლის ავტორიზაცია (user, password)

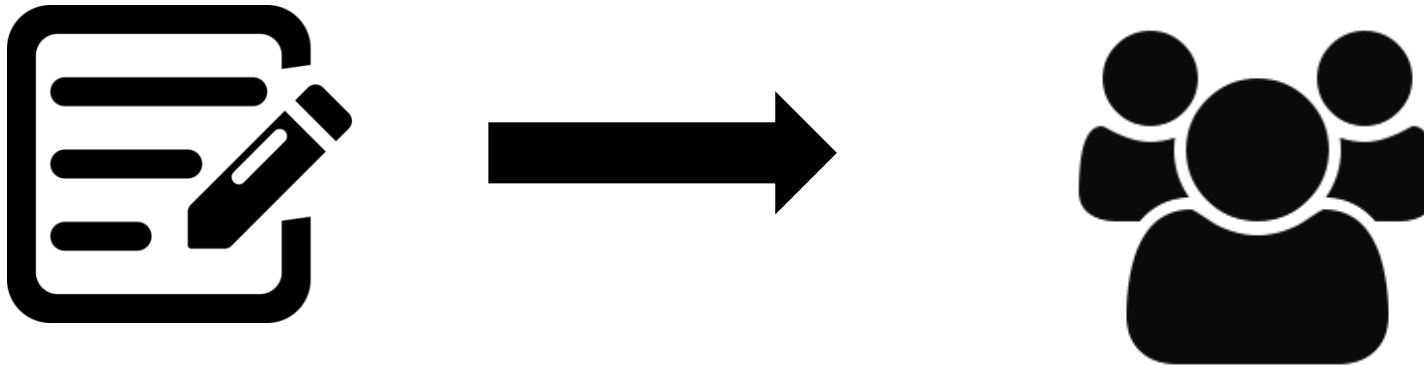
აღრიცხვის მონაცემების უზუსტობა

ძირითადად პრობლემის შინაარსი წარმოადგენდა შემდეგს:

- კონკრეტული მრიცხველზე/მრიცხველებზე მონაცემების არ ქონა/არასწორი ჩვენება
- დღის ჭრილში არასწორი ჩვენება.
- მონაცემების არ არსებობა.

- შემთხვევები:
- უმეტესწილად მონაცემების არასწორი ჩვენება ფიქსირდება კონკრეტულ საათებში.

- თუმცა გვქონდა შემთხვევა როცა მთელი თვის მონაცემი იყო არასწორად ასახული პლათფორმაზე აღნიშნული შემთხვევა დაფიქსირდა რადგან ბაზრის მონაწილის მხრიდან არ ხდებოდა ყოველდღიურად ნომინაციების ატვირთვა.

რეაგირება, შესაბამისი სამსახურის ინფორმირება

- ბაზრის მონაწილეების მხრიდან მიღებული ხარვეზის წერილები იქნა აღრიცხული შესაბამის რეესტრში
- მოხდა მათი სპეციფიკიდან გამომდინარე შესაბამის სამსახურზე გადაცემა(ამ შემთხვევაში სსეს ელ. ენერჯის აღრიცხვის დეპარტამენტზე)

მიმდინარე პროცესი

- ელ. ენერჯის აღრიცხვის დეპარტამენტის მხრიდან, ბაზრის მართვის პროგრამაში (MMS), ყოველდღიურად ხორციელდება აღრიცხვის აგრეგირებული მონაცემების გადაგზავნა BRP-ის მიერ წარდგენილი პერიმეტრის გათვალისწინებით.
- აღნიშნული პრობლემის იდენტიფიცირების შემდეგ დაიწყო პროცესი რომელიც გულისხმობს შემდეგს:
- ბაზრის ყველა მონაწილეს საპასუხოდ გადაეგზავნათ დანართის ფაილები სადაც ასახულია მათი BRP კომპანიის პერიმეტრი , შემდეგი გადამოწმებისთვის, მინაერთების დონეზე.

მიმდინარე პროცესი

- ბაზრის მონაწილეების მხრიდან უკვე აქტიურად მივიღეთ პერიმეტრის დასტურის პასუხები.
- ასევე ბაზრის მონაწილეების მხრიდან მოხდა ცვლილების დაფიქსირება დანართში სადაც იგულისხმება:
- მრიცხველის ნომერის ცვლილება.
- ახალი ობიექტის დამატება/ამოღება.

!!! უკუკავშირის არ არსებობის შემთხვევაში, აღრიცხვის აგრეგირებული მონაცემების სიზუსტე (დანართი) დადასტურებულად ჩაითვლება.

მომხმარებლის ავტორიზაცია (user, password)

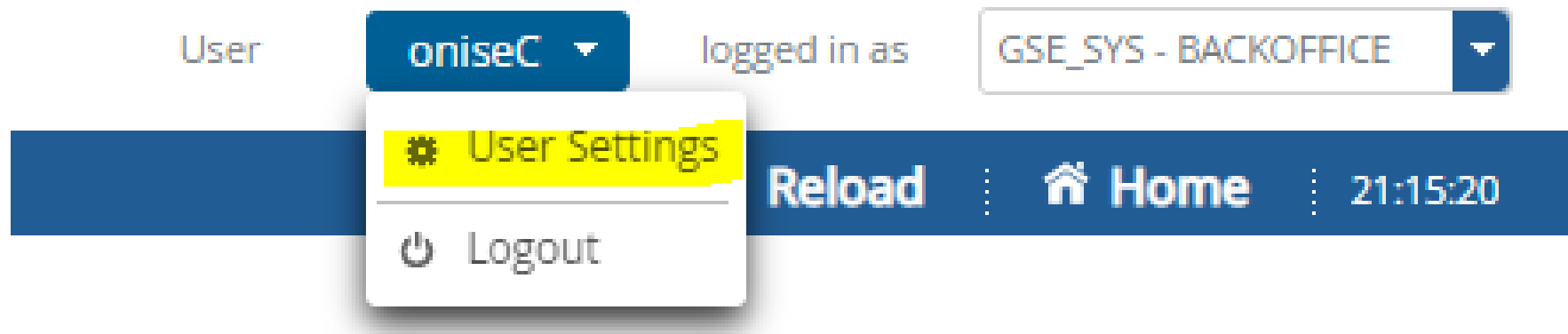
- ბაზრის მონაწილეებმა რომლებმაც დააფიქსირეს ხარვეზი აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით:
- საბალანსო ბაზრის ოპერატორი მხრიდან მოხდა მაქსიმალურ მოკლე დროში კომუნიკაცია და პრობლემის აღმოფხვრა.

იგულისხმება:

- ახალი მომხმარებელი
- არსებული მომხმარებლის მონაცემების არ ქონა/დავიწყება
- პაროლის განახლება
- არსებულ მომხმარებელზე საკონტაქტო ინფორმაციის განახლება
- უკვე რეგისტრირებული მომხმარებლების ახალი კომპანიაზე (BRP) დაკავშირება.
- აქტიურად მივიღეთ წერილები პაროლის ცვლილებასთან დაკავშირებით.

რეკომენდაციები

- მომხმარებლის პირადი ინფორმაციის დაცვის მიზნით, (MMS) პლათფორმა იყენებს უსაფრთხოების უახლოეს სტანდარტებს, რაც გულისხმობს პაროლის განახლებას გარკვეული პერიოდის შემდეგ. (ამ შემთხვევაში 3 თვის ვადის გასვლის შემდეგ).
- პაროლის განახლება შესაძლებელია პროგრამაშივე შესაბამის ველში:

რეკომენდაცია

User Settings

User Settings: oniseC

— General:

Display language:

English ▼

— Account:

Password:

[Change Password](#)

რეკომენდაცია

Account: _____

Password: [Change Password](#)

Current password: *   New password: *   New password retype: *   update security question

[Change Password](#) [Reset](#) [Close](#)

- Current password- გულისხმობს არსებულ პაროლს.
- New password- ახალ პაროლს
- New password retype- ახალი პაროლი განმეორებით
- **update security question- არ ვნიშნავთ**

რეკომენდაცია

- მომხმარებლის,პაროლის ცვლილება ასევე შესაძლებელია საბალანსო ბაზრის ოპერატორთან მოთხოვნის დაფიქსირების გზით.
- ბაზრის ოპერატორი გასცემს ერთჯერად პაროლს, რომელიც პირველი ავტორიზაციისთანავე უნდა განახლდეს.
- ახალი პაროლი უნდა შეიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას:
- ახალი პაროლი სტანდარტის შესაბამისად უნდა შეიცავდეს ცხრა სიმბოლოს, ერთ დიდ და ერთ პატარა ლათინური ანბანის ასოს, ციფრს და სპეციალურ სასვენ ნიშნებს მაგალითად (. ! ,)

მადლობას გიხდით ყურადღებისთვის

და სიმულაციის პროცესში მაქსიმალური ჩართულობისთვის

